

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Liliana Catan și Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare împotriva încheierii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 aprilie 2014, declarat de către avocatul, Burlacu Marcel, în numele petiționarului, **Saviuc Piotr**.

CONSTATĂ:

1. Avocatul, Burlacu Marcel, în numele petiționarului, Saviuc Piotr, la 27 februarie 2014, a depus plîngere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, prin care a solicitat în temeiul art. 313 Cod de procedură penală:

- anularea ordonanței din 03 octombrie 2013, de punere sub învinuire a lui Saviuc P. ;

- anularea ordonanței din 26 februarie 2014, de respingere a plîngerii depuse în ordinea ar. 198-299 Cod de procedură penală;

- stabilirea unui termen de 10 zile în care procurorul să se expună referitor la scoaterea lui Saviuc P. de sub urmărire penală;

- stabilirea unui termen în care procurorul să decidă referitor la refuzul sau începerea urmăririi penale în privința lui Lanovenco I., pentru denunț calomnios și darea mărturiilor false.

În motivarea plîngerii avocatul a invocat, că ordonanța de punere sub învinuire este neîntemeiată, arbitrară și pasibilă anulării, deoarece relațiile stabilite între Saviuc P. și Lanovenco I., sunt de natură juridico-civilă și litigiul apărut între ei a fost diferit justiției fiind guvernat de normele civile și procesual civile și nici de cum de cele penale. Nici organul de urmărire penală și nici procurorul nu a administrat dovezi, ce ar indica la fapte prejudiciabile săvârșite de Saviuc P. Astfel, organul de urmărire penală nu a efectuat o analiză a materialelor cauzei, ordonanțele contestate fiind nemotivate, prin ce i-a fost încălcat lui Saviuc P., dreptul la un proces echitabil.

2. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 aprilie 2014, a fost respinsă plîngerea avocatului, Burlacu M., cu privire la declararea nulă a ordonanței din 03 octombrie 2013 de punere sub învinuire a lui Saviuc P. și ordonanței procurorului ierarhic superior, care a dispus respingerea plîngerii prealabile a petiționarului.

3. În motivarea soluției adoptate, instanța de judecată a menționat, că procurorul a emis ordonanța contestată în baza normelor procesual-penale în vigoare și conform propriei convingeri bazate pe libera apreciere a probelor. Referitor la argumentele precum că, calificarea acțiunilor lui Saviuc P. este incorectă, instanța de judecată a menționat că ordonanța contestată constituie o exprimare a opiniei organului de urmărire penală și procurorului asupra probelor administrate în cadrul procesului penal și nemijlocit actele contestate nu încalcă careva drepturi ale solicitantului, deoarece vinovăția sau nevinovăția acestuia urmează a fi stabilită în cadrul unui proces desfășurat în baza unor principii legale.

Totodată, instanța a conchis că ordonanța de punere sub învinuire, precum și ordonanța prin care a fost respinsă plîngerea prealabilă nu sînt lovite de nulitate în condițiile art. 251 Cod de procedură penală.

În privința celorlalte cerințe invocate în plîngerea examinată referitor stabilirea termenului de 10 zile în care procurorul să se expună asupra scoaterii lui Saviuc P. de sub urmărire penală și stabilirea unui termen în care procurorul să decidă asupra refuzului sau începerii urmăririi penale în privința lui Lanovenco I. pentru denunț calomnios, instanța de judecată a menționat că aceste pretenții nu constituie obiect al examinării în ordinea art. 313 Cod de procedură penală și urmează a fi respinse ca inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, încheierea a devenit irevocabilă.

4. Nefiind de acord cu încheierea menționată, avocatul, Burlacu Marcel, în numele petiționarului, Saviuc P., o contestă cu recurs în anulare, în care solicită casarea acesteia și dispunerea anulării ordonanțelor din 03 octombrie 2013 de punere sub învinuire a lui Saviuc P. și din 26 februarie 2014, prin care a fost respinsă plîngerea depusă în ordinea art. 299 Cod de procedură penală, ca ilegale.

În motivarea recursului său, petiționarul invocă, argumente identice cu cele din plîngerea depusă la 27.02.2014, suplimentar menționînd că:

- în procedura premergătoare plîngerii depuse în baza art. 313 Cod de procedură penală, Saviuc P., nu a beneficiat de dreptul la un recurs efectiv și o examinare efectivă a plîngerii sale, deoarece plîngerea depusă Procuraturii Generale a fost redirecționată Procurorului sectorului Botanica, fapt ce în opinia recurentului periclitează dreptul la securitatea raporturilor juridice.

5. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești irevocabile *după epuizarea căilor ordinare de atac*.

Dispoziția alin. (1) art. 453 Cod de procedură penală, prevede că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise doar la *judecarea cauzei*, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 3)-5) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă denumirea instanței care a pronunțat sentința, data sentinței, fapta constatată și dispozitivul sentinței, data deciziei în apel, dispozitivul deciziei în apel și argumentele admiterii sau respingerii apelului, data adoptării deciziei în recurs și argumentele admiterii sau respingerii recursului.

Reținând prevederile legale enunțate, instanța de recurs statuează, că dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II a Codului de procedură penală – adică calea apelului și a recursului ordinar.

Prin urmare, din interpretarea normelor menționate, în raport cu speța dată rezultă, referitor la încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, că aceasta nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute de alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi atacate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție, care este irevocabilă, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Totodată, Colegiul precizează că, în rezultatul modificărilor și completărilor Codului de procedură penală prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012, prevederile alin. (2) și (3) din art. 452 Cod de procedură penală au fost abrogate.

Pînă la abrogare, alin. (3) al art. 452 Cod de procedură penală, prevedea dreptul persoanelor menționate la alin. (1) art. 313 Cod de procedură penală, precum și Procurorul general și adjuncții lui, de a declara recurs în anulare împotriva încheierilor irevocabile a judecătorului de instrucție cu privire la pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale în cazurile prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

Așadar, recursul în anulare supus examinării, a fost depus la 22 aprilie 2014, adică după intrarea în vigoare a legii sus menționate.

În art. 3 Cod de procedură penală, este stipulat că în desfășurarea procesului penal se aplică legea procesuală care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea

efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămâne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă, cu condiția că caracterul ultraactiv se reglementează expres în legea nouă.

În temeiul celor menționate, Colegiul conchide, că încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 aprilie 2014, adoptată în ordinea prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, nu este incidentă categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute de art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție.

Având ca reper prevederile art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului declarat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare împotriva încheierii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 02 aprilie 2014, declarat de către avocatul, Burlacu Marcel, în numele petiționarului, **Saviuc Piotr**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 iulie 2014.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Liliana Catan

Iurie Diaconu